

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΤΟΥΣ 2002

ΚΛΑΔΟΣ ΠΕ 04 ΦΥΣΙΚΩΝ

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ ΓΕΩΛΟΓΩΝ

ΕΞΕΤΑΣΗ ΣΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

«Γνωστικό Αντικείμενο: Γεωλογία»

Κυριακή 8-12-2002

Η εξέταση θα γίνει με τη μέθοδο των πολλαπλών επιλογών με βάση το ακόλουθο ερωτηματολόγιο. Σε κάθε μια από τις επόμενες ερωτήσεις (1-40) να επιλέξετε τη σωστή απάντηση και να τη σημειώσετε στο **ΑΠΑΝΤΗΤΙΚΟ ΦΥΛΛΟ**.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

1. Η γραμμή διατομής μεταξύ μίας κεκλιμένης επίπεδης επιφάνειας ρήγματος και του οριζοντίου επιπέδου, καθορίζει:

- α) Την διεύθυνση της επίπεδης επιφάνειας του ρήγματος
- β) Την κλίση της επίπεδης επιφάνειας του ρήγματος
- γ) Την φορά κλίσης της επίπεδης επιφάνειας του ρήγματος
- δ) Την βύθιση της επίπεδης επιφάνειας του ρήγματος

2. Οι διαρρήξεις των πετρωμάτων που δεν παρουσιάζουν χαρακτηριστική μετατόπιση, καλούνται :

- α) Ρήγματα
- β) Φύλλωση
- γ) Ασυμφωνίες
- δ) Διακλάσεις

3. Όταν σε μία περιοχή βλέπουμε ένα γρανιτικό σώμα το οποίο κατά θέσεις καλύπτεται από κεκλιμένα στρώματα ιζηματογενών κλαστικών πετρωμάτων που περιέχουν κροκάλες από το γρανίτη, στα δε ψηλότερα σημεία εμφάνισης του γρανίτη παρατηρούνται επιφάνειες διάβρωσης, τότε η όλη δομή καλείται:

- α) Ασυμφωνία
- β) Επαφή διείσδυσης
- γ) Ρηξιγενής επαφή
- δ) Πτύχωση

4. Η οροφή ενός κανονικού ρήγματος :

- α) Βρίσκεται κάτω από την επιφάνεια του ρήγματος
- β) Βρίσκεται πάνω από την επιφάνεια του ρήγματος
- γ) Έχει κινηθεί προς τα πάνω σε σχέση με το δάπεδο
- δ) Έχει κινηθεί οριζόντια σε σχέση με το δάπεδο

5. Ποιές από τις ακόλουθες τεκτονικές δομές δεν σχετίζονται με δυνάμεις εφελκυσμού :

- α) Τα κανονικά ρήγματα
- β) Τα κέρατα
- γ) Τα βυθίσματα
- δ) Τα ανάστροφα ρήγματα – επωθήσεις

6. Τα δύο πιο συχνά απαντώμενα στοιχεία στο φλοιό της Γης είναι :

- α) Αργίλιο και πυρίτιο
- β) Αργίλιο και οξυγόνο
- γ) Οξυγόνο και πυρίτιο
- δ) Σίδηρος και πυρίτιο

7. Η ταξινόμηση των πετρωμάτων σε ιζηματογενή, πυριγενή και μεταμορφωμένα :

- α) Δείχνει τον τρόπο δημιουργίας τους
- β) Περιγράφει την ορυκτολογική τους σύσταση
- γ) Περιγράφει τα γεωμετρικά και ορυκτολογικά τους χαρακτηριστικά
- δ) Περιγράφει την κρυσταλλική δομή τους

8. Η ηλικία του ωκεάνιου φλοιού :

- α) Είναι ίδια σε όλη την έκταση των ωκεάνιων λεκανών
- β) Μεγαλώνει όσο απομακρυνόμαστε από τις μεσοωκεάνιες ράχες
- γ) Μειώνεται προς τις τάφρους
- δ) Μειώνεται απομακρυνόμενοι από τα ρήγματα μετασχηματισμού

9. Η περατότητα στα πετρώματα συνδέεται και εξαρτάται από :

- α) Το ποσοστό των κενών στο πέτρωμα και μόνον
- β) Την ευκολία με την οποία ρέει ένα ρευστό μέσα στο πέτρωμα
- γ) Από τον τρόπο με τον οποίο τα στοιχεία (κόκκοι) είναι συνδεδεμένα μεταξύ τους
- δ) Από την ορυκτολογική σύσταση του πετρώματος.

10. Ο υδροφόρος ορίζοντας :

- α) Είναι το κατώτερο τμήμα της ζώνης αερισμού
- β) Είναι το ανώτερο τμήμα της ζώνης κορεσμού
- γ) Είναι το όριο της επαφής μεταξύ ενός υδροφορέα και ενός υποκείμενου αδιαπέρατου στρώματος
- δ) Είναι η επαφή μεταξύ γλυκών και αλμυρών υδάτων

11. Η τεκτονική δομή που οριοθετείται από κανονικά ρήγματα με μεγάλη κλίση που συγκλίνουν προς τα κάτω καλείται :

- α) Κέρας
- β) Αντίκλινο
- γ) Βύθισμα
- δ) Μονόκλινο

12. Η ηφαιστειότητα στον Ελλαδικό χώρο άρχισε πριν από :

- α) 2 εκατομμύρια χρόνια περίπου
- β) 11 εκατομμύρια χρόνια περίπου
- γ) 23 εκατομμύρια χρόνια περίπου
- δ) 33 εκατομμύρια χρόνια περίπου

13. Πυριγενή πετρώματα ονομάζονται :

- α) Τα ηφαιστειακά μόνο
- β) Όσα συνδέονται με φαινόμενα διαπειρισμού
- γ) Όσα έχουν στην ορυκτολογική τους παραγένεση αστρίους και χαλαζία
- δ) Όσα προέρχονται από το μάγμα

14. Οι στυλόλιθοι είναι :

- α) Απολιθώματα του Σιλουρίου
- β) Οι πρώτοι οργανισμοί που παρουσιάστηκαν στη Γη
- γ) Απολιθώματα συγγενή με τους γραπτόλιθους
- δ) Ανόργανης προέλευσης μορφές που συνδέονται με φαινόμενα διάλυσης

15. Ποια από τα ακόλουθα γένη απολιθωμάτων είναι τα αρχαιότερα; :

- α) Οι δεινόσαυροι
- β) Οι γραπτόλιθοι
- γ) Οι αμμωνίτες
- δ) Οι τριλοβίτες

16. Ο Ωκεανός της Τηθύος είναι :

- α) Ένα τμήμα του σημερινού Βόρειου Ατλαντικού
- β) Η Μαύρη Θάλασσα της εποχής του Νεογενούς
- γ) Ένας Ωκεανός που σχηματίστηκε όταν χωρίστηκε η Πανγαία
- δ) Ένας Ωκεανός στον οποίο αναπτύσσονται αποκλειστικά κοράλλια

17. **Η μεταμόρφωση των πετρωμάτων συνδέεται :**
α) Με διεργασίες που είναι γνωστές και ως διαγένεση
β) Με τη δράση των ηφαιστείων στην άμεση γειτονιά τους
γ) Με μεταβολές της πίεσης και της θερμοκρασίας του περιβάλλοντος που βρέθηκαν σε κάποια περίοδο
δ) Με την ηλικία των πετρωμάτων
-
18. **Η μεταβολή της μέσης στάθμης των θαλασσών συνδέεται :**
α) Με σεισμούς
β) Με ισοστατικές κινήσεις
γ) Με κλιματο-ευστατικές κινήσεις
δ) Με φαινόμενα ερπυσμού
-
19. **Κατά την διάρκεια του Κάτω Ιουρασικού, από παλαιογεωγραφική άποψη, ο Ελλαδικός Χώρος αποτελούσε :**
α) Τον πυθμένα ενός Ωκεανού
β) Ένα τμήμα της Γκοντβάνα
γ) Ένα τεράστιο Δέλτα ανάλογο με εκείνο του σημερινού Αμαζονίου
δ) Ένα τμήμα μίας κλειστής θάλασσας
-
20. **Ποίο είναι το μέσο πάχος του Ηπειρωτικού Φλοιού της Γης;**
α) Περίπου 6 Km
β) Περίπου 40 Km
γ) Περίπου 400 Km
δ) Περίπου 120 Km
-
21. **Ο Ωκεάνιος Φλοιός δημιουργείται :**
α) Κατά μήκος των ωκεάνιων ραχών
β) Κατά μήκος των ρηγμάτων μετασχηματισμού
γ) Στις τάφρους που δημιουργούνται κατά μήκος ζωνών υποβύθισης μίας πλάκας, κάτω από μία άλλη
δ) Στην περιοχή της οπισθοτάφρου κοντά σ' ένα ηφαιστειακό τόξο
-
22. **Τα περισσότερα ρήγματα δημιουργούνται :**
α) Στα ανώτερα στρώματα του στερεού φλοιού της Γης
β) Στα όρια της λιθόσφαιρας με την ασθενόσφαιρα
γ) Σε όλο το πάχος της λιθόσφαιρας
δ) Σε ολόκληρο το πάχος του στερεού φλοιού της Γης
-
23. **Η λιθόσφαιρα :**
α) Είναι συνώνυμος του στερεού φλοιού
β) Αποτελεί τμήμα του ωκεάνιου φλοιού
γ) Αποτελείται από το στερεό φλοιό και τμήμα του μανδύα
δ) Αντιστοιχεί στο ανώτερο τμήμα του μανδύα
-
24. **Ποιο είναι το όνομα της μεγάλης ηπείρου που υπήρχε πριν από 220 εκατομμύρια χρόνια περίπου, όταν όλες οι ήπειροι ήταν ενωμένες;**
α) Πανγαία
β) Γκοντβάνα
γ) Λαυρεντία
δ) Σαρματία
-
25. **Ποιο από τα ακόλουθα μεταμορφωμένα πετρώματα δημιουργούνται σε υψηλότερες συνθήκες πίεσης και θερμοκρασίας;**
α) Οι πρασινοσχιστόλιθοι
β) Οι γρανουλίτες
γ) Οι αμφιβολίτες
δ) Οι κυανοσχιστόλιθοι
-
26. **Η αντοχή σε θραύση του ίδιου πετρώματος εξαρτάται :**
α) Από την θερμοκρασία και την πίεση στην οποία γίνεται η δοκιμή
β) Από την θερμοκρασία μόνον
γ) Από την λιθοστατική πίεση μόνον
δ) Από την ηλικία του πετρώματος

27. **Ο όρος εβαπορίτες αναφέρεται :**
 α) Μόνον σε αποθέσεις ηφαιστειών
 β) Σε αποθέσεις τραβερτίνη
 γ) Σε μία ποικιλία χημικής προέλευσης ιζημάτων όπως γύψοι, άλατα, κ.ά.
 δ) Σε είδος φυσικού αερίου
-
28. **Τα μεταλλεύματα Βωξίτη συνδέονται :**
 α) Με ηφαιστειακή δραστηριότητα
 β) Με την μεταμόρφωση αργιλικών ορυκτών
 γ) Με τη διάλυση ανθρακικών και υπερβασικών πετρωμάτων
 δ) Με την απόθεση ιζημάτων κοντά στις ωκεάνιες ράχες
-
29. **Η σημερινή καλδέρα της Σαντορίνης δημιουργήθηκε κατά την διάρκεια της πλέον σημαντικής δραστηριότητας του ηφαιστείου της. Σε ποίο χρονικό διάστημα έλαβε χώρα η εν λόγω δραστηριότητα;**
 α) Μεταξύ 5^{ου} και 6^{ου} αιώνα π.Χ.
 β) Μεταξύ 15^{ου} και 14^{ου} αιώνα π.Χ.
 γ) Μεταξύ 16^{ου} και 17^{ου} αιώνα π.Χ.
 δ) Μεταξύ 2^{ου} και 3^{ου} αιώνα μ.Χ.
-
30. **Τα χρωμιτικά κοιτάσματα στο Βούρινο (ΝΔ Μακεδονία) συνδέονται γενετικά με:**
 α) Γρανίτες
 β) Ασβεστόλιθους
 γ) Εβαπορίτες
 δ) Περιδοτίτες
-
31. **Με υδροθερμική δράση μεταλλοφόρων διαλυμάτων συνδέονται τα κοιτάσματα:**
 α) Χρωμίτη
 β) Μεικτών Θειούχων
 γ) Βωξίτη
 δ) Σιδηρονικελιούχα
-
32. **Ποίο από τα παρακάτω πετρώματα θεωρείται ως καλλίτερος αποθηκευτικός χώρος (ταμιευτήρας) συγκέντρωσης πετρελαίου;**
 α) Γρανίτης
 β) Ψαμμίτης
 γ) Εβαπορίτης
 δ) Σχιστόλιθος
-
33. **Ο βαθμός ενανθράκωσης των γαιανθράκων αυξάνει κατά σειρά στους παρακάτω σχηματισμούς:**
 α) Λιγνίτης – λιθάνθρακας – τύρφη
 β) Ανθρακίτης – λιγνίτης – λιθάνθρακας
 γ) Λιγνίτης – τύρφη – ανθρακίτης – λιθάνθρακας
 δ) Τύρφη – λιγνίτης – λιθάνθρακας – ανθρακίτης
-
34. **Όταν στην παλαιοκλιματολογία γίνεται λόγος για περίοδο Younger Dryas εννοούμε :**
 α) Την πιο ψυχρή περίοδο της τελευταίας παγετώδους περιόδου
 β) Ένα σχετικά μικρής διάρκειας ψυχρό διάλειμμα μετά την έναρξη της σύγχρονης θερμής περιόδου, γύρω στα 12.000 χρόνια πριν από σήμερα
 γ) Την περίοδο του κλιματικού optimum του Ολοκαίνου
 δ) Τη μικρής διάρκειας ψυχρή περίοδο του 15^{ου} έως τον 19^ο αιώνα μ.Χ.
-
35. **Τι διαφέρει η ένταση των σεισμών από το μέγεθος αυτών;**
 α) Η ένταση δείχνει την ενέργεια που ελευθερώθηκε, ενώ το μέγεθος τις βλάβες που προκάλεσε
 β) Η ένταση των σεισμών δείχνει τα κατά τόπους αποτελέσματα των σεισμών (π.χ. τις βλάβες), ενώ το μέγεθος την ενέργεια που απελευθερώθηκε
 γ) Το μέγεθος μας δείχνει τις βλάβες στην επικεντρική περιοχή, ενώ η ένταση την αισθητότητα του σεισμού.
 δ) Η ένταση μας δείχνει την σεισμική επιτάχυνση, ενώ το μέγεθος τις βλάβες
-
36. **Που οφείλεται η σημερινή υψηλή σεισμική δραστηριότητα του Ελλαδικού Χώρου;**
 α) Στην ύπαρξη των ενεργών ηφαιστειών της Ελλάδας
 β) Στις κινήσεις των Λιθοσφαιρικών Πλακών κατά το Πλειόκαινο
 γ) Στη σύγκλιση της Αφρικανικής Πλάκας με τη «μικροπλάκα» του Αιγαίου
 δ) Στη μεγάλη σεισμικότητα του Ρήγματος της Ανατολίας

37. Ποιοί σεισμοί , ανάλογα με το αίτιο γένεσης και το εστιακό βάθος, προκαλούν τις μεγαλύτερες καταστροφές;
- α) Οι τεκτονικοί σεισμοί με μικρό εστιακό βάθος (βάθος μικρότερο από 60 km)
  - β) Οι σεισμοί ενδιάμεσου βάθους (βάθος μεγαλύτερο από 60 km)
  - γ) Οι εγκατακριμνησιγενείς σεισμοί
  - δ) Οι ηφαιστειακοί σεισμοί.
-
38. Ποία θεωρία δικαιολογεί πλήρως τις κινήσεις των Λιθοσφαιρικών Πλακών;
- α) Η θεωρία της Συστολής
  - β) Η θεωρία της Μεταθέσεως των Ηπείρων
  - γ) Η θεωρία των Παλιρροϊκών Δυνάμεων
  - δ) Η θεωρία των Υπογείων Θερμικών Κυκλοτερών Ρευμάτων .
-
39. Πως καθορίζονται τα όρια των Λιθοσφαιρικών Πλακών;
- α) Από τα ρήγματα μετασχηματισμού μόνον
  - β) Από τις Μεσο-ωκεάνιες ράχες μόνον
  - γ) Από την διασπορά των σεισμικών επικέντρων, τις Μεσο-ωκεάνιες ράχες και το Ηπειρωτικό σύστημα διάρρηξης
  - δ) Από παλαιομαγνητικές μετρήσεις και την ηφαιστειακή δραστηριότητα
-
40. Ποίο από τα παρακάτω γεωθερμικά πεδία είναι υψηλής ενθαλπίας;
- α) Της Λέσβου
  - β) Του Σουσακίου Κορινθίας
  - γ) Της Νισύρου
  - δ) Των Μεθάνων
-

ΑΝΩΤΑΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΤΟΥΣ 2002

ΚΛΑΔΟΣ ΠΕ 04 ΦΥΣΙΚΩΝ

ΕΞΕΤΑΣΗ ΣΤΗ ΔΕΥΤΕΡΗ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ «Διδακτική Μεθοδολογία - Παιδαγωγικά Θέματα»

Κυριακή 8-12-2002

Από τα επόμενα τέσσερα (4) **ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ**, καθένα από τα οποία αναφέρεται στην Διδακτική των μαθημάτων: 1) Φυσικής, 2) Χημείας, 3) Βιολογίας, 4) Γεωλογίας, να απαντήσετε **υποχρεωτικώς** στο ερώτημα που αναφέρεται στην Διδακτική του μαθήματος της **ειδικότητάς σας**.

Από τα υπόλοιπα τρία (3) ερωτήματα, να επιλέξετε και να απαντήσετε σε ένα από αυτά (μάθημα **επιλογής**)

Οι απαντήσεις στα δύο ερωτήματα να αναπτυχθούν σε **δύο διαφορετικά τετράδια**.

Υποχρεωτικώς να απαντήσετε και στο **ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ** που ακολουθεί, με τη μέθοδο των πολλαπλών επιλογών. Το ερωτηματολόγιο είναι κοινό για όλες τις ειδικότητες και έχει βαθμολογικά την ίδια βαρύτητα με τα δύο ερωτήματα.

Υπενθυμίζεται ότι και για τη Δεύτερη Θεματική Ενότητα ισχύει συντελεστής βαθμολογίας 3 για το μάθημα ειδικότητας και 1 για το μάθημα επιλογής. Επομένως το μάθημα ειδικότητας συμμετέχει με ποσοστό 37,5% στην τελική διαμόρφωση του βαθμού της Δεύτερης Θεματικής Ενότητας, ενώ το μάθημα επιλογής με 12,5%, και το ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ με 50%.

ΕΡΩΤΗΜΑ 1ο:

(Διδακτική Φυσικής)

Να περιγράψετε την καταλληλότερη κατά τη γνώμη σας εκπαιδευτική διαδικασία, διάρκειας 2 ωρών σε μαθητές Β΄ Λυκείου, η οποία να αφορά στις σχέσεις της ηλεκτρικής αντίστασης ευθύγραμμου μεταλλικού αγωγού με τη θερμοκρασία, το μήκος του αγωγού, το εμβαδόν της διατομής του και το είδος του υλικού του αγωγού.

α) Ακολουθώντας την οποιαδήποτε εκπαιδευτική προσέγγιση και στρατηγική που θα επιλέξετε:

(i) να περιλάβετε στην προτεινόμενη διαδικασία τρόπους πρόκλησης του ενδιαφέροντος των μαθητών,

(ii) να αναφερθείτε σε πιθανές υποθέσεις των μαθητών για τις σχέσεις μεταξύ αυτών των μεγεθών,

(iii) να προτείνετε εργαστηριακά πειράματα, να επιλέξετε τις υποθέσεις που επιβεβαιώνονται από αυτά και να διατυπώσετε τις σχέσεις εξάρτησης και τέλος

(iv) να γενικεύσετε τα συμπεράσματα με συγκεκριμένες αναφορές σε τεχνολογικές εφαρμογές.

β) Περιγράψτε τα προτεινόμενα εργαστηριακά πειράματα (διάταξη, διαδικασία, μετρήσεις, επεξεργασία) συνοπτικά.

Θα εφαρμόζατε επικουρικά τις σύγχρονες τεχνολογίες πληροφόρησης; Αν ναι, ποιες, πού, πώς και γιατί; Περιγράψτε και σχολιάστε συνοπτικά.

ΕΡΩΤΗΜΑ 2ο:

(Διδακτική Χημείας)

Πρόκειται να παρουσιάσετε σε μαθητές τις έννοιες "ión" και "ιοντική ένωση". Τις έννοιες αυτές οι μαθητές τις ακούν για πρώτη φορά, ενώ έχουν ήδη αποκτήσει τις βασικές γνώσεις για τα άτομα, τα μόρια και τη δομή τους.

α) Ποια είναι τα βασικά στοιχεία (θεωρία, φυσικά και χημικά μεγέθη) που θα χρησιμοποιήσετε για να διαφοροποιήσετε την έννοια "ión" από την έννοια "μόριο";

β) Να αναπτύξετε δύο σύντομα παραδείγματα πειραμάτων (που να μην απαιτούν κάποιο ιδιαίτερο εργαστηριακό εξοπλισμό) με τα οποία θα επιδείξετε τις φυσικές και χημικές

διαφορές δύο υδατοδιαλυτών ενώσεων, από τις οποίες η μία παρέχει κατά τη διάλυσή της στο νερό ιόντα και η άλλη μόνο μόρια.

γ) Να περιγράψετε δύο ερωτήσεις τέτοιες, ώστε από τις απαντήσεις που θα λάβετε από τους μαθητές, να μπορεί να διαπιστωθεί ο βαθμός κατανόησης των αναφερθεισών εννοιών

ΕΡΩΤΗΜΑ 3ο: **(Διδακτική Βιολογίας)**

Προκειμένου να διδάξετε το φαινόμενο της **μίτωσης** σε μαθητές της Β΄ Λυκείου :

α) ποια κατά την γνώμη σας σημεία πιστεύετε ότι πρέπει να επισημανθούν ιδιαίτερα κατά την παρουσίαση της θεωρίας, ώστε να γίνει κατανοητό το φαινόμενο;

β) πως θα οργανώσετε μία εργαστηριακή άσκηση με την οποία οι μαθητές θα μπορέσουν να παρατηρήσουν τα διάφορα στάδια της μίτωσης; Τί βιολογικό υλικό και τί εργαστηριακό εξοπλισμό θα χρησιμοποιήσετε;

γ) Να διατυπώσετε τρία (3) ερωτήματα προς τους μαθητές ώστε ανάλογα με την απάντησή τους να μπορεί να αξιολογηθεί ο βαθμός κατανόησης της θεωρητικής έννοιας της μίτωσης.

ΕΡΩΤΗΜΑ 4ο: **(Διδακτική Γεωλογίας)**

Πρόκειται να ετοιμάσετε τη διδασκαλία με θέμα “**Ρήγματα, Ενεργά Ρήγματα, Σεισμοί**” για μαθητές επιπέδου Α΄ Λυκείου. Αν η ανάπτυξη του θέματος αυτού περιλαμβάνει μόνο μία (1) ώρα διδασκαλίας στην αίθουσα, τότε :

α) Να διαμορφώσετε σχέδιο μαθήματος για την θεωρητική προσέγγιση του θέματος αυτού.

β) Να επιλέξετε ως παράδειγμα μία (1) θέση από τον Ελλαδικό Χώρο και μία (1) θέση εκτός Ελλάδας που θεωρείτε χαρακτηριστικές, για να αντιληφθούν οι μαθητές σας το θέμα στο σύνολό του. Αιτιολογήστε την επιλογή των θέσεων αυτών.

γ) Να αναπαραστήσετε με πέντε (5) απλά σχήματα (σκίτσα) πέντε (5) διαφορετικά είδη ρηγμάτων.

δ) Να διατυπώσετε τρεις (3) ερωτήσεις προς τους μαθητές σας, από τις οποίες να μπορέσετε να διαπιστώσετε τον βαθμό κατανόησης του εν λόγω θέματος της διδασκαλίας και παράλληλα να τους αξιολογήσετε.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Να απαντήσετε στις σαράντα (40) ερωτήσεις του **ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ** με τη μέθοδο των **πολλαπλών επιλογών**.

- Οι απαντήσεις να δοθούν στο ειδικό **ΑΠΑΝΤΗΤΙΚΟ ΦΥΛΛΟ**.
- Κάθε σωστή απάντηση συμμετέχει κατά 1,25% στη διαμόρφωση του βαθμού.

ΚΩΔΙΚΟΣ *

A	B	E
----------	----------	----------

1. Σύμφωνα με τον Ρουσό ο άνθρωπος γεννιέται καλός, αλλά διαστρεβλώνεται και αλλοιώνεται κάτω από την επίδραση της κοινωνίας. Συμφωνείτε με την άποψή του;
- Συμφωνώ, γιατί πράγματι ο νέος άνθρωπος έρχεται στον κόσμο χωρίς να έχει δεχθεί οποιαδήποτε αρνητικά ερεθίσματα
  - Διαφωνώ, γιατί ο νέος άνθρωπος δεν γεννιέται ούτε καλός ούτε κακός, αλλά διαμορφώνεται στη συνέχεια σε καλό ή κακό
  - Διαφωνώ, γιατί η αγωγή δεν παίζει σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση της προσωπικότητας και του χαρακτήρα του νέου ανθρώπου
  - Διαφωνώ, γιατί οι κληρονομικές προδιαθέσεις είναι δυνατόν να παίζουν ένα σχετικό ρόλο, αλλά το περιβάλλον και η αγωγή μπορούν να συμβάλουν σημαντικά στη διαμόρφωση της προσωπικότητας και του χαρακτήρα του
-
2. Η εφαρμογή του Η/Υ κατά τη διδασκαλία πρέπει κυρίως να γίνεται, γιατί :
- συμβάλλει αποκλειστικά στην προσφορά γνώσεων στο μαθητή
  - συμβάλλει τόσο στην προσφορά γνώσεων όσο και στη δραστηριοποίηση της σκέψης του
  - ο μαθητής θα πρέπει να ενημερωθεί για τη χρήση του, μια που έγινε αναπόσπαστο τμήμα της ζωής μας
  - Ο Η/Υ σπάει τη μονοτονία της διδασκαλίας και ελκύει το μαθητή
-
3. Ο εκπαιδευτικός, για να επιτύχει στο έργο του, χρειάζεται:
- άρτια ειδική επιστημονική κατάρτιση(στα Μαθηματικά, στην Ιστορία κλπ)
  - τόσο ειδική επιστημονική όσο και παιδαγωγική κατάρτιση
  - παιδαγωγική κατάρτιση, αφού η απόκτηση επιμέρους ειδικών επιστημονικών γνώσεων δεν παίζει σημαντικό ρόλο
  - άρτια επιστημονική κατάρτιση μόνο στα κύρια μαθήματα (Γλώσσα και Μαθηματικά), αφού αυτά είναι και τα πλέον σημαντικά
-
4. Ο εκπαιδευτικός κατά τη διδασκαλία του:
- Πρέπει να προσανατολίζει το μάθημα αποκλειστικά στα ενδιαφέροντα των μαθητών
  - Δεν πρέπει να παίρνει υπόψη του τα ενδιαφέροντα των μαθητών, αλλά να στηρίζεται αποκλειστικά στο σχολικό εγχειρίδιο
  - Πρέπει να παίρνει υπόψη του τα ενδιαφέροντα των μαθητών και να τα συνδυάζει με το περιεχόμενο του μαθήματος
  - Δεν πρέπει να παίρνει ιδιαίτερα υπόψη του τα ενδιαφέροντα των μαθητών, αλλά να συμπληρώνει το σχολικό εγχειρίδιο με γνώσεις οι οποίες κατά την κρίση του είναι σημαντικές
-
5. Αναφέρεται μερικές φορές ότι ο εκπαιδευτικός πρέπει να διατυπώνει και δύσκολες ερωτήσεις:
- Προς άτακτους μαθητές, για να τους τιμωρήσει
  - Προς μαθητές που του έδωσαν λανθασμένες απαντήσεις σε προηγούμενες ερωτήσεις του
  - Προς μαθητές που ξέχασαν να κάνουν μια εργασία για το σπίτι
  - Προς μαθητές που κρίνει ότι μπορούν, τουλάχιστον ως ένα βαθμό, να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της ερώτησης

*

Ο κωδικός αυτός να μεταφερθεί στο **ΑΠΑΝΤΗΤΙΚΟ ΦΥΛΛΟ**

6. **Κατά την ενίσχυση ιδιαίτερα των μεγαλύτερων μαθητών ο εκπαιδευτικός πρέπει κυρίως:**
- α) Να διατυπώνει λεκτικά επαίνους και ενισχυτικούς χαρακτηρισμούς
  - β) Να χαμογελάει στους μαθητές και έτσι να τους ενθαρρύνει
  - γ) Να αξιοποιεί και να εντάσσει στο μάθημα γνώμες και απόψεις τους
  - δ) Να τους βάζει μεγάλους βαθμούς
-
7. **Ο εκπαιδευτικός κατά την αξιολόγηση ενός μαθητή του πρέπει κυρίως:**
- α) Να τον συγκρίνει με τους συμμαθητές του
  - β) Να τον συγκρίνει με το στόχο μάθησης
  - γ) Να έχει ως γνώμονα την ήδη διαμορφωμένη άποψή του γι' αυτόν
  - δ) Να τον συγκρίνει με βάση το μέσο όρο επίδοσης της τάξης
-
8. **Για να δραστηριοποιήσει τους αδύνατους μαθητές, θα πρέπει ο εκπαιδευτικός:**
- α) Να τους θέτει εύκολες ερωτήσεις
  - β) Να τους θέτει ερωτήσεις που είναι δύσκολες, ώστε να τους δραστηριοποιήσει στην περίπτωση που απαντήσουν
  - γ) Να τους θέτει ερωτήσεις, στις οποίες πιστεύει ότι μπορούν, τουλάχιστον ως ένα βαθμό, να ανταποκριθούν
  - δ) Να αποφεύγει να τους θέτει ερωτήσεις, για να μην αποκαλυφθεί η άγνοιά τους
-
9. **Για να εξασφαλίσει ο εκπαιδευτικός σε μεγάλο βαθμό την προσοχή των μαθητών, θα πρέπει κυρίως:**
- α) Να προκαλεί την σκέψη των μαθητών και να τους τοποθετεί μπροστά σε προβλήματα
  - β) Να καλλιεργεί τον συναγωνισμό μεταξύ των μαθητών
  - γ) Να τους θέτει δύσκολες ερωτήσεις
  - δ) Να τους παραδίδει με απλό και κατανοητό τρόπο το μάθημα
-
10. **Κατά το σχεδιασμό της διδασκαλίας του ο εκπαιδευτικός πρέπει να διατυπώνει στόχους που:**
- α) Είναι εύκολα επιτεύξιμοι από όλους τους μαθητές, ώστε να τους ενθαρρύνει
  - β) Είναι επιτεύξιμοι μόνον από ελάχιστους μαθητές, ώστε να ανεβάσει το επίπεδο της τάξης
  - γ) Είναι κατά ένα ποσοστό επιτεύξιμοι από όλους και κατά ένα άλλο ποσοστό είναι επιτεύξιμοι από λίγους μαθητές
  - δ) Είναι επιτεύξιμοι από μαθητές μέτριων επιδόσεων
-
11. **Όταν ένας μαθητής ατακτεί, ο εκπαιδευτικός πρέπει:**
- α) Να τον ελέγξει με μη λεκτικά σήματα (με το βλέμμα, με κινήσεις των χεριών κλπ)
  - β) Να τον επιπλήξει ενώπιον των συμμαθητών του
  - γ) Να του αναθέσει μια δύσκολη εργασία για το σπίτι
  - δ) Να αδιαφορεί, ώστε να τον υποχρεώσει να επανέλθει στην τάξη
-
12. **Για να εξασφαλίσει τη συμμετοχή των μαθητών θα πρέπει ο εκπαιδευτικός ήδη κατά την έναρξη της διδασκαλίας του:**
- α) Να έχει δημιουργήσει θετικό συναισθηματικό κλίμα
  - β) Να κάνει μια εύκολη ερώτηση
  - γ) Να προβάλει την αρνητική εικόνα που έχει σχηματίσει για τις επιδόσεις τους
  - δ) Να καλλιεργήσει τον ανταγωνισμό, προβάλλοντας τις επιδόσεις συγκεκριμένων μαθητών
-
13. **Όταν ένας μαθητής διατυπώσει μια λανθασμένη απάντηση, ο εκπαιδευτικός θα πρέπει:**
- α) Να δώσει το λόγο σε άλλο μαθητή που σηκώνει το χέρι
  - β) Να επιμείνει και να επαναδιατυπώσει την ερώτηση με τις ίδιες λέξεις, προς τον ίδιο μαθητή.
  - γ) Να διατυπώσει μια πολύ εύκολη ερώτηση, ώστε να μπορέσει ο μαθητής να απαντήσει
  - δ) Να επιμείνει και να επαναδιατυπώσει την ερώτηση, χρησιμοποιώντας διαφορετική διατύπωση και προσφέροντας σχετική βοήθεια
-
14. **Κατά τη διδασκαλία ο εκπαιδευτικός οφείλει να χρησιμοποιεί τεχνικές της μεταγνώσης, γιατί οι μαθητές:**
- α) ξαναθυμούνται ορισμένα πράγματα
  - β) ελέγχουν το πώς μαθαίνουν
  - γ) ασκούνται στο γράψιμο
  - δ) παίρνουν συχνά αποφάσεις
-

15. **Οι εκπαιδευτικοί δεν πρέπει να αποφεύγουν τον ομαδικό τρόπο εργασίας των μαθητών στις τάξεις, γιατί αυτός:**
- επιτρέπει να αναδειχθούν οι μαθητές που είναι αστέρια
  - αναδεικνύει τα ατομικά χαρακτηριστικά του κάθε μαθητή
  - δίνει ένα τόνο παιχνιδιού στις ομαδικές δραστηριότητες
  - ασκεί τους μαθητές στις δημοκρατικές διαδικασίες
-
16. **Το κλίμα της σχολικής τάξης επηρεάζει σημαντικά τη διαδικασία της μάθησης και οφείλεται βασικά:**
- στην ευκολία ή δυσκολία του γνωστικού αντικειμένου
  - στο ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων
  - στο στυλ αγωγής και διδασκαλίας του εκπαιδευτικού
  - στην πειθαρχία που δείχνουν οι μαθητές
-
17. **Η διαθεματικότητα ως τρόπος προσέγγισης της νέας ύλης από τους μαθητές:**
- παρέχει τη δυνατότητα επεξεργασίας ενός θέματος από την πλευρά διαφορετικών γνωστικών αντικειμένων και συσχέτισης της γνώσης που προκύπτει
  - δίνει την ευκαιρία αντιπαραβολής περιεχομένων, που ανήκουν σε διακριτά γνωστικά αντικείμενα
  - επιτρέπει την αντιμετώπιση της γνώσης ως ενιαίας ολότητας με την κατάργηση των διαφορετικών γνωστικών αντικειμένων και τη δημιουργία μιας ολιστικής κυρίως αντίληψης για τη γνώση
  - επιβάλλει τη διερεύνηση δυο ή περισσότερων θεμάτων με στόχο τον εντοπισμό ομοιοτήτων και διαφορών μεταξύ τους
-
18. **Ο έπαινος που ενέχει τη μεγαλύτερη παρωθητική αξία για τους μαθητές είναι αυτός που παρέχεται με:**
- την αριθμητική κλίμακα 1 – 20
  - τα στερεότυπα σχόλια
  - τα προσωπικά σχόλια
  - τα πρώτα γράμματα της αλφαβήτου
-
19. **Ο εκπαιδευτικός ενθαρρύνει το μαθητή, όταν:**
- έχει εμπιστοσύνη στην αξία και στις ικανότητές του
  - εκδηλώνει υπερπροστασία γι' αυτόν
  - δείχνει πολλή επιείκεια και ανοχή γι' αυτόν
  - αγνοεί τα σφάλματά του
-
20. **Με την αξιολόγηση της επίδοσης των μαθητών, ο εκπαιδευτικός:**
- βαθμολογεί την πρόδοό τους στα μαθήματα
  - ελέγχει το βαθμό κατάκτησης των στόχων ενός μαθήματος από τους μαθητές
  - εξετάζει το πόσο καλά θυμούνται οι μαθητές την ύλη που διδάχθηκε
  - διαπιστώνει αν ο ίδιος είναι κατανοητός από τους μαθητές
-
21. **Το τεστ της πολλαπλής επιλογής ονομάζεται αντικειμενικό, γιατί:**
- οι ερωτήσεις του έχουν επιλεγεί με αντικειμενικό τρόπο
  - οι απαντήσεις του είναι ανοικτού τύπου
  - ανεξάρτητοι βαθμολογητές το βαθμολογούν διαφορετικά
  - διαφορετικοί βαθμολογητές απονέμουν τον ίδιο βαθμό στο τεστ
-
22. **Οι κανόνες συμπεριφοράς των μαθητών στην τάξη τηρούνται, όταν:**
- εφαρμόζονται στους μαθητές με συνέπεια από τον εκπαιδευτικό
  - έχουν διατυπωθεί με σαφήνεια και συνομία
  - παραμένουν αμετάβλητοι
  - επιτρέπει επιλεκτικά ο εκπαιδευτικός μικρές παραβιάσεις τους
-
23. **Για την αντιμετώπιση της άτακτης συμπεριφοράς των μαθητών ο Dreikurs συνιστά:**
- την τιμωρία
  - την αποδοκιμασία
  - τις λογικές συνέπειες της πράξης
  - την επιείκεια
-
24. **Η αυστηρότητα της ποινής, που επιβάλλεται σε παρεκτρεπόμενο μαθητή, εξαρτάται περισσότερο από:**
- τη φύση και τη συχνότητα επανάληψης της παράβασης
  - τον αντίκτυπο που θα έχει η ποινή στους άλλους
  - τη συγκινησιακή κατάσταση του εκπαιδευτικού
  - το βαθμό προσαρμογής που εμφανίζει ο μαθητής-παραβάτης

25. **Ο πίνακας μπορεί να αποτελέσει χρήσιμο μέσο διδασκαλίας, όταν ο εκπαιδευτικός:**
- α) γράφει σ' αυτόν έχοντας στραμμένα τα νώτα στους μαθητές
  - β) φροντίζει να υπάρχουν όσα είναι συναφή και απαραίτητα για το μάθημα
  - γ) αναγράφει εκτενή και σημαντικά κείμενα
  - δ) φτιάχνει σύνθετα σχέδια και σχεδιαγράμματα
-
26. **Ο εκπαιδευτικός καθίσταται πιο αποτελεσματικός στην άσκηση του διδακτικού έργου, κυρίως όταν:**
- α) γνωρίζει και εφαρμόζει άριστα συγκεκριμένη μέθοδο διδασκαλίας
  - β) δείχνει θετική στάση απέναντι στη διδασκαλία γενικά
  - γ) διατηρεί φιλικές σχέσεις με τους μαθητές του
  - δ) χρησιμοποιεί ποικιλία πηγών, τεχνικών, ενισχύσεων και ανατροφοδοτήσεων στη διδασκαλία του
-
27. **Το βασικότερο κίνητρο για μάθηση στο παιδί είναι:**
- α) Ο έπαινος
  - β) Η αναγνώριση
  - γ) Η βαθμολογία
  - δ) Η τιμωρία
-
28. **Η επιθετικότητα του παιδιού πηγάζει κυρίως από:**
- α) την ποιότητα αγωγής
  - β) τις ανάγκες
  - γ) την τάση για κυριαρχία
  - δ) τα ένστικτά του
-
29. **Η τιμωρία ως μέσον κοινωνικοποίησης του ατόμου, παιδαγωγικά απαγορεύεται, γιατί έχει μόνο ανασταλτικό χαρακτήρα. Παρόλα αυτά όμως, στην οικογένεια, το σχολείο και την κοινωνία η τιμωρία των «παραβατικών ατόμων» βρίσκεται στην ημερήσια διάταξη. Επομένως αυτό το παιδαγωγικό αξίωμα σημαίνει ότι βασικά είναι:**
- α) παιδαγωγική πλάνη
  - β) εκπαιδευτική αδυναμία
  - γ) κοινωνική αδυναμία
  - δ) Ζητούμενο
-
30. **Ο J. J. Rousseau υποστηρίζοντας την άποψη ότι: "Ο αντικειμενικός μου σκοπός δεν είναι καθόλου να του μεταδώσω (μαθητή) την επιστήμη αλλά να του μάθω να την αποκτά σε ώρα ανάγκης..." επιδιώκει να:**
- α) περάσει το μήνυμα της αξίας της αυτομόρφωσης
  - β) υποδείξει την αξία της διδασκαλίας
  - γ) επισημάνει το διδακτικό ρόλο του εκπαιδευτικού
  - δ) τονίσει ότι η μάθηση είναι αποτέλεσμα της διδασκαλίας
-
31. **Η παραποίηση της γλώσσας από τα παιδιά οφείλεται κυρίως στις συνθήκες λειτουργίας της:**
- α) οικογένειας
  - β) γειτονιάς
  - γ) εκπαίδευσης
  - δ) κοινωνίας
-
32. **Μία από τις παρακάτω λειτουργίες της οικογένειας είναι ιδιαίτερα σημαντική για το παιδί:**
- α) η αναπαραγωγική
  - β) η κοινωνική
  - γ) η ψυχολογική
  - δ) η οικονομική
-
33. **Η σχολική συμβουλευτική σήμερα είναι αναγκαία, διότι κυρίως:**
- α) η εκπαίδευση είναι διαπολιτισμική
  - β) οι πληροφορίες είναι πολλές
  - γ) οι αξίες είναι συγκεχυμένες
  - δ) οι σχέσεις μαθητών - καθηγητών είναι αντιπαραθετικές
-
34. **Ο εκπαιδευτικός αδυνατεί να πετύχει καθώς πρέπει τους στόχους του στο σχολείο, διότι κυρίως είναι:**
- α) διδακτικά μη καταρτισμένος
  - β) οικονομικά υποβαθμισμένος
  - γ) ο ρόλος του συγκεχυμένος
  - δ) οι σχέσεις του με τους μαθητές αντιπαραθετικές
-

35. Το σχολικό Stress σήμερα προκαλεί στους καθηγητές, κυρίως:
- α) διδακτικές αδυναμίες
  - β) ροπή στο κάπνισμα
  - γ) τάση στο ποτό
  - δ) ψυχοσωματικές ασθένειες
-
36. Οι τελετουργικές διαδικασίες στο σχολείο (αγιασμός, απονομή τίτλων σπουδών, έναρξη και λήξη του σχολικού έτους) έχουν ως βασικό σκοπό να:
- α) διδάξουν ό,τι δεν είναι δυνατόν αλλιώς να διδαχθεί
  - β) εκπαιδεύσουν τους μαθητές
  - γ) κοινωνικοποιήσουν τους μαθητές
  - δ) ψυχαγωγήσουν τους μαθητές
-
37. Σε ό,τι αφορά την πρόοδο και προκοπή του ατόμου, το φιλελεύθερο κοινωνικό σύστημα, υποστηρίζει ότι «όποιος δεν τα καταφέρνει είναι ο ίδιος υπαίτιος για τον εαυτόν του». Γι'αυτό η αξιολόγηση έχει ως βασικό σκοπό:
- α) το σχηματισμό της εικόνας της αυτοεκτίμησης του μαθητή
  - β) την υποταγή του στη νομιμότητα των πραγμάτων
  - γ) την προετοιμασία επιλογής της επαγγελματικής του εκπαίδευσης
  - δ) τη διαβάθμιση της κοινωνικής του θέσης
-
38. Η κοινωνικοποίηση του παιδιού θεωρείται ότι είναι μια διαδικασία κυρίως:
- α) γνωστικής και συναισθηματικής μάθησης
  - β) ψυχικής και σωματικής ωρίμανσης
  - γ) προσαρμογής σε μια κοινωνία εξάρτησης
  - δ) αντιπαράθεσης βιογενετικών και περιβαλλοντικών παραγόντων
-
39. Το δημοκρατικό στυλ διδασκαλίας είναι το δυσκολότερο στην πράξη, διότι ο καθηγητής είναι:
- α) αυταρχικά εκπαιδευμένος
  - β) διοικητικά εξαρτημένος
  - γ) διδακτικά υπερφορτωμένος
  - δ) κοινωνικά παραμελημένος
-
40. "Ίσες ευκαιρίες μάθησης" σημαίνει ότι πρέπει να προσφέρονται στους μαθητές:
- α) οι ίδιες γνώσεις με τον ίδιο τρόπο
  - β) διαφορετικές γνώσεις ανάλογα με το νοητικό τους επίπεδο
  - γ) οι ίδιες ευκαιρίες μάθησης, αλλά η διδασκαλία να ανταποκρίνεται στο ρυθμό και στο επίπεδο μάθησης του κάθε μαθητή
  - δ) οι ίδιες ευκαιρίες μάθησης και ο κάθε μαθητής να ανταποκρίνεται σ' αυτές ανάλογα με τις ικανότητές του